

# ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 81

гр. Плевен, 15.02.2022 г.

**РАЙОНЕН СЪД – ПЛЕВЕН, XI НАКАЗАТЕЛЕН СЪСТАВ**, в закрито заседание на петнадесети февруари през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Теодора Н. Петкова

като разгледа докладваното от Теодора Н. Петкова Частно наказателно дело № 20224430200139 по описа за 2022 година

и на основание данните по делото и Закона, за да се произнесе взе предвид следното:

**Производство по реда на чл.243, ал.5 от НПК.**

С постановление от 17.01.2022г. прокурор в РП – гр.Плевен на основание чл.243 ал.1 т.1 от НПК е прекратил наказателното производство по ДП № ЗМ 220 по описа на ОДМВР-Плевен, преписка № 1682/2021г. по описа на същата прокуратура водено срещу неизвестен извършител за престъпление по чл.240а, ал.1 от НК.

Недоволна от така издаденото постановление е останала жалоподателката К.С. от \*\*\*, която го е обжалвала пред Плевенски РС. Твърди по същество, че постановлението на РП-гр.Плевен е необосновано като подчертава, че са налице допълнителни доказателствени източници. В заключение моли съда за извършване на допълнителни процесуално-следствени действия, респективно навежда доводи за повдигане на обвинения.

Съдът като съобрази доводите на жалбоподателя, събраните на досъдебното производство доказателства и разпоредбите на Закона, намира за установено следното:

**ЖАЛБАТА Е ПОДАДЕНА В ЗАКОНОУСТАНОВЕНИЯ СРОК НО НЕ ОТ ЛЕГИТИМИРАНО ЛИЦЕ, ПОРАДИ КОЕТО Е НЕДОПУСТИМА.**

**СЪОБРАЖЕНИЯТА СА СЛЕДНИТЕ:**

Съгласно разпоредбата на чл.243, ал.3 от НПК право да обжалват посоченото по-горе постановление имат обвиняемият, пострадалият или неговите наследници и ощетеното юридическо лице. А пострадал по смисъла на чл.74, ал.1 от НПК е лицето което е претърпяло имуществени или неимуществени вреди от престъплението. Отделно от това законодателят използва понятието “пострадал” и за да посочи кое лице може да се конституира като граждански ищец и частен обвинител по дела от общ х-р, респ. като частен тъжител по дела от частен х-р с оглед предоставяне на възможност чрез достъп до съд това лице да обезпечи онези свои интереси които би реализирало ако впоследствие встъпи в производството в процесуалните качества на граждански ищец и/или частен обвинител. /ТР№2/07.10.2002г./

В конкретния случай наказателното производство е започнало срещу неизвестен извършител за деяние с правна квалификация чл.240а, ал.1 от НК, а именно затова, че от неустановена дата до 29.03.2021г. е извършен добив на подземни богатства без предоставена концесия в местността „\*\*\*“ в землището на с. Садовец, община Долни Дъбник, поземлен имот с идентификатор 65070.53.33, представляващ публична общинска собственост.

В текста на чл. 240а, ал.1 НК се защитават обществените отношения регулиращи добива на подземни богатства и забраняващи незаконния добив – без предварително успешно проведена и финализирана концесионна процедура или алтернативно след проведена процедура, но със спряно по-късно действие. Като спирането е възможно в две хипотези: по реда посочен в специалния закон – чл. 68 от Закона за подземните богатства (ЗПБ) или съобразно уговореното в концесионния договор. Като следствие от това в чл. 240а, ал. 2 НК са забранени под страх от наказание и други изчерпателно изброени допълнителни дейности, които са производни, винаги зависими и последващи по време от извършен вече от субекта или другото незаконен

добив на подземни богатства. Реално в чл. 240а, ал.1 НК е уредено едно предикатно престъпление, а в ал. 2 други производни такива, които представляват противоправни действия по отношение на предмета на първото – незаконно добити подземни богатства.

Изпълнителното деяние по чл. 240а, ал.1 НК, формулирано най-общо от законодателя, включва действия и евентуално съчетани с тях бездействия по извършване на добив, като в конкретните хипотези фактологията по осъществяването им може да варира, с оглед вида и агрегатното състояние на добиваните подземни богатства (*твърдо, течено или газообразно*). За съставомерност на деянието от обектива страна се изисква алтернативно добивът да се осъществява без концесия или при наличието на сключен договор за такава, но със спряно действие, т.е. да е изключен изначално и изцяло общественополезният характер на този вид икономически дейности, който е налице, когато се извършват по законоустановения специален нормативен ред. От субективна страна съставомерността на деянието е предпоставена задължително от наличието на пряк умисъл. В обхвата на същия следва да се включва не само знанието, че се добиват подземни богатства, но и обстоятелството, че престъпните действия се осъществяват при изначална липса или след прекратяване, респ. спиране действието на концесията, определяща техния добив по срок, вид, метод и количества. Наред с това, от действията на дееца следва да може да се изведе, освен съзнаването и желанието му да реализира добива, чрез което да могат да настъпят окончателно общественонеопасните последици от деянието, с които последици той е съгласен.

Обсъжданите състави са с бланкетен характер, доколкото съдържат понятия без дефиниция в наказателния закон и препращат към нормите на специалния закон – Закона за подземните богатства. Съгласно чл.2, ал.1 от Закона за подземните богатства/ЗПБ/:

„Подземни богатства по смисъла на закона са полезните изкопаеми и минните отпадъци от добива и първичната им преработка, групирани като:

1. метални полезни изкопаеми;
2. неметални полезни изкопаеми - индустриални минерали;
3. нефт и природен газ;

4. твърди горива;
5. строителни материали;
6. скалнооблицовъчни материали;
7. минни отпадъци.“

А съгласно чл.3 от с.н.а. „Подземните богатства са изключителна държавна собственост.“

При съобразяване на тези разпоредби и тази на чл.74, ал.1 от НПК, е видно, че единствено държавата е правният субект, който би могъл да претърпи в конкретния случай имуществени вреди от престъплението, а не жалбоподателката по настоящото дело.

По изложените по-горе причини жалбоподателката не може да се счита за пострадало лице, който е процесуално легитимирано да атакува постановлението за прекратяване на наказателното производство.

При тези обстоятелства и доколкото подадената жалба е недопустима същата следва да се остави без разглеждане, без съдът да се произнася по обосноваността и законосъобразността на постановлението на РП Плевен, а жалбата да се върне на подателя ѝ.

За пълнота на изложението и без да навлиза в детайли съдът следва да маркира, че по ДП са ангажирани не само доказателства по чл.240а, ал.1 от НК, но и такива за унищожаване/повреждане на част от дома на ж-лката в резултат от наводнение, причинено от спукан водопровод, като в хода на разследването са били разпитани свидетели и е приложена и относима документация. Обсъдени са показанията на св. И.Р. – \*\*\* на населеното място, на св. Б.Н. – \*\*\* на М.Н., който установява сходна на св. Р. фактология в показанията си. Сочи, че сметището било предимно със строителни отпадъци – пръст и камъни, които били изчистени от машините – собственост на \*\*\* му. Твърди, че не е бил извършван добив на инертни материали. Заявява още, че посетил ж-лката по нейно искане и същата твърдяла наличие на наводнение в дома си поради спукан водопровод, дължащо се на поведение свързано със самото почистване. Прокурорът посочва, че показанията на св. Н. и св. Р. са подкрепени и от показанията на другите свидетели – служители на Община гр. Долни Дъбник, част от тях извършвали многократни проверки на местността, но никога не установявали дейност по

добив на инертни материали или следи от такава. Анализирани са в постановлението и събрани по делото писмени доказателства, а именно уведомление № 782/01.04.2021г. от \*\*\* ЕООД, гр. Плевен на л. 21 от делото, видно от което в процесната местност не е констатирано наличие на теч, а в резултат от химичен анализ на лабораторни проби взети на 31.03.2021г. от мазето на ж-лката С., водата в мазата не е установено да е от водопроводната мрежа за питейно-битово водоснабдяване. В постановлението са обсъдени и показанията на ж-лката, като твърденията и са отхвърлени като такива неустановяващи престъпление.

Разследването обаче е водено в рамките на посочената правна квалификация - по чл. 240а от НК и въпреки компилацията от доказателства, събрани и по друга правна квалификация /за унищожаване или повреждане на дома на ж-лката/, без същата да е изрично посочена, то по нея събраните доказателства нямат релевантно значение. С други думи в рамките на този текст от НК – разпоредбата на чл.240а, ал.1 от НК, събраните доказателства – писмени и гласни, относими към други текстове от НК, тук нямат релевантно значение и съдът няма правно основание да се произнася по тях, в т.ч. дали е пострадало лице и ако това е така дали пострадала е именно ж-лката С.. Това е така тъй като повдигането на обвинение както срещу определено лице, така и за конкретно престъпление е суверенно правомощие на държавното обвинение, което не може да бъде изземвано.

В този ред на мисли и при отчитане на невъзможността на съда да се произнесе по правна квалификация и за престъпление за което не е водено наказателното производство, депозираната жалба като недопустима по визириания текст – по чл.240а, ал.1 от НК следва да се остави без разглеждане, без съдът да се произнася по обосноваността и законосъобразността на постановлението на РП Плевен, а жалбата да се върне на подателя ѝ.

Водим от горното, съдът

**ОПРЕДЕЛИ:**

**ОСТАВЯ БЕЗ РАЗГЛЕЖДАНЕ** жалбата на К.В. С. от \*\*\* против постановление от 17.01.2022г. на прокурор в РП – гр.Плевен, с което на основание чл.243 ал.1 т.1 от НПК е прекратено наказателното производство по ДП № 3М 220 по описа на ОДМВР-Плевен, преписка № 1682/2021г. по описа на същата прокуратура водено срещу неизвестен извършител за престъпление по чл.240а, ал.1 от НК, като **НЕДОПУСТИМА**.

**ВРЪЩА** делото на Районна прокуратура – гр.Плевен.

**ОПРЕДЕЛЕНИЕТО** подлежи на жалба или протест пред Плевенски окръжен съд в 7-мо дневен срок от получаване на съобщенията от страните.

Съдия при Районен съд – Плевен: \_\_\_\_\_